

# Denis Mukwege — En levnadsberättelse

**Berthil Åkerlund, Weyler förlag** Denis Mukwege är den kongolesiske läkaren som har grundat Panzisjukhuset i östra Kongo. Han har vikt sitt liv åt att hjälpa kvinnor och barn som utsatts för grovt sexuellt våld. Han har opererat och behandlat tiotusentals svårt skadade. Han har blivit talesman för krigets offer i Kongo, talat i FN (fick stående applåder av generalförsamlingen, utom från en nation, Kongo). Han har fått bl a Right Livelihood Award och Palmepriset. Är hedersdoktor vid Umeå universitet.

Regeringen i Kongo anser att dr Mukwege skadar landets anseende, vilket betyder att han och hans familj tvingas leva med livvakter och polisskydd. I oktober 2012 undgick han med en hårmsån från att mördas.

Att det förekommer systematiska övergrepp mot kvinnor i östra Kongo är omvittnat och bekräftat av Human Right Watch. Ofta i det fördolda, på avlägsna platser. Kvinnorna blir lika skadade i själen som i kroppen. När treåriga flickor med trasiga underliv kom till sjukhuset, brast det för dr Mukwege som fick anstränga sig till det yttersta för att hålla tillbaka känslorna. En kirurg får inte vara distraherad under en operation. Därför fick annan personal ta del av kvinnornas berättelser.

Kvinnorna, navet i familjen, som fått livet och vardagen att fungera. Efter övergreppen belägger de sig själva med skam. De är offer men upplever sig som skyldiga. Inom Panzisjukhuset har öppnats bl a förskola och utbildningscenter för kvinnor som efter avslutad behandling inte kan återvända hem.

Kongo har väldiga naturresurser; vatten, skog, jordar och mineraler som borde skapa en välmående nation, men så har det inte blivit.

Landet är sargat av flera krig. När internationella elektronikjättar ropade efter coltan uppstod en illegal marknad som gav våldet näring. Då tog övergreppen mot kvinnor fart. Miliser bränner byar och mördar män, men deras främsta vapen är det sexuella våldet. Också en metod att förgöra maken. Många män kan inte tänka sig en större skam än att ha en hustru som blivit våldtagen.

Margot Wallström, tidigare FN:s särskild representant för konfliktrelaterat sexuellt våld, skriver i förordet "vi behöver hopp som drivkraft och förebilder som Denis Mukwege".

/BL